

Keuhkosyövän tutkimusalgoritmi patologian laboratoriossa

IAP, Suomen osasto/

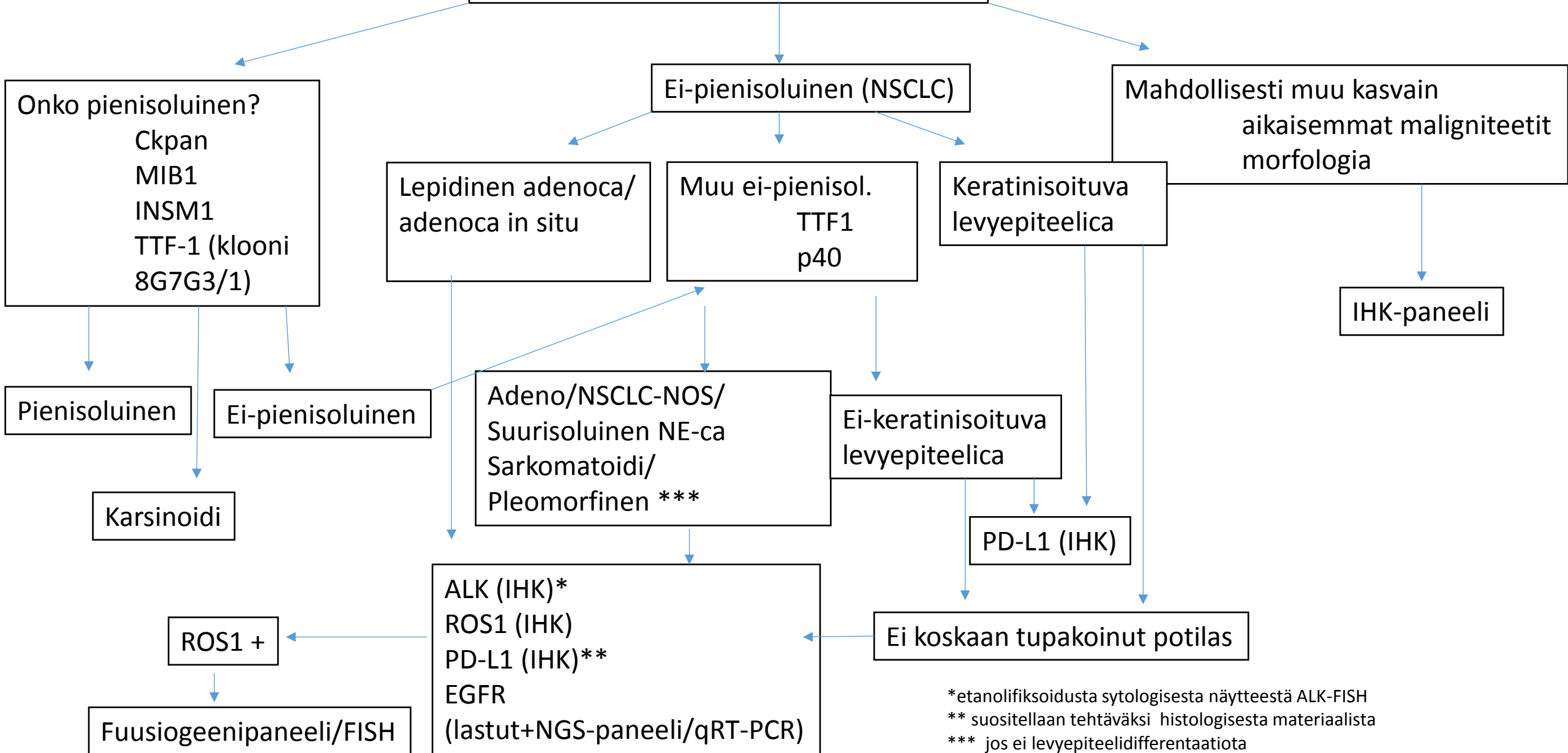
Sisko Anttila, dosentti, patologian el, HUSLAB

Elisa Lappi-Blanco, dosentti, patologian el, OYS

Keuhkobiopsian diagnostinen algoritmi

- Preoperatiivisesta näytteestä ensisijainen tavoite on oikean hoidon mahdollistava diagnoosi (adenoca/levyepiteelica/NSCLC-NOS/pienisoluca) – aina ei tarvitse päästä definiitiviseen diagnoosiin
- Jos radiologisesti on primaari keuhkokasvain, voi käyttää suppeaa erotusdiagnostista paneelia (kts. alla olevasta algoritmista suositeltavat värjäykset)
- Tavoitteena on materiaalin riittävyys oikean hoidon mahdollistaviin tutkimuksiin
- Jos useita knb-biopsioita, nämä käynnistetään omille kaseteilleen, ja jos yksi iso knb, tämä käynnistetään katkaistuna 2 kasettiin
- Primaaristi leikataan vain yksi tai kaksi HE-leikettä eikä blokkia syvennetä
- Samalla tavalla säästään leikataan sytologista solublokkia
- Mahdolliset lisävärjäykset huomioidaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja vältetään blokkien uudelleen aloituksia

Keuhkokasvaimen biopsia

*etanolifiksoidusta sytologisesta näytteestä ALK-FISH
** suositellaan tehtäväksi histologisesta materiaalista
*** jos ei levyepiteelidifferentaatiota

Molekyylipatologian toteutus

- Toteutus riippuu yksikön käyttämästä menetelmästä, mutta tietyt peruseriaatteet ovat samat
- ALK +1-IHK ja kaikki ROS1-IHK –positiiviset tapaukset edellyttävät varmennusta toisella menetelmällä (FISH tai fuusiogeenipaneeli)
- Jos materiaali on niukka, kaikki tarvittava materiaali (leikkeet ja lastut) pyritään leikkaamaan kerralla

Erityistä huomattavaa:

- ALK-IHK
 - etanolifiksoiduista sytologisista näytteistä tilataan ALK-FISH
- ROS-IHK
 - positiivisuus varmistetaan toisella menetelmällä
- EGFR
 - patologi arvioi lasilta tuumorisoluprosentin (kasvainsolujen tumat/kaikki tumat näytelasilla)
- PD-L1-IHK
 - tehdään kaikista muista paitsi pienisolukarsinoomista
 - vastaus ilmoitetaan TPS-tyyppisesti %:na kasvainsolukosta (membraaniposit. värj.)
 - histologisesta materiaalista tai ei-alkoholifiksoidusta solunäytteestä
- NTRK-fuusio
 - hoitavan lääkärin erillisestä pyynnöstä
 - seulova ihc ja DNA- tai RNA-perusteinen NGS, RNA-NGS suositeltavampi